

Proves d'accés a la universitat

Anàlisi musical

Sèrie 3

Qualificació			TR	
Exercici 1		1		
		2		
		3		
		4		
		5		
		6		
		7		
		8		
		9		
		10		
Exercici 2	Part A	1		
		2		
		3		
		4		
		5		
	Part B			
Exercici 3		1		
		2		
Suma de notes parcials				
Qualificació final				

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Aquesta prova consta de tres exercicis i s'iniciarà amb les audicions en què es basen l'exercici 1 i l'exercici 2.

Exercici 1

[4 punts: 0,4 punts per cada qüestió. No hi haurà descomptes de penalització en cap cas.]

Aquest exercici consisteix en l'audició de deu fragments de música. Cada fragment es repetirà dues vegades abans de passar al següent. Després d'un petit interval, tornareu a escoltar els deu fragments tots seguits.

Escolteu amb atenció els deu fragments que sentireu a continuació i trieu la resposta correcta entre les quatre que es proposen per a cada fragment.

1.
  - a) Monofonia.
  - b) Contrapunt imitatiu.
  - c) Melodia acompanyada.
  - d) Variacions per a corda i tecla.

2.
  - a) Viola.
  - b) Violoncel.
  - c) Viola *da braccio*.
  - d) Violí.

3.
  - a) *Blues*.
  - b) *Folk-rock*.
  - c) *Soul*.
  - d) *Ragtime*.

4.
  - a) Melodia en progressió descendent.
  - b) Melodia ascendent i *diminuendo*.
  - c) Melodia descendent i *crescendo*.
  - d) Melodia ascendent i *crescendo*.

5.
  - a) Cantiga.
  - b) Gregorià melismàtic.
  - c) Litúrgia ortodoxa bizantina.
  - d) Gregorià polifònic.

6.
  - a) Bordó.
  - b) Heterofonia.
  - c) Baix continu.
  - d) *Riff*.

7.
  - a) *Concerto grosso*.
  - b) Fanfara operística.
  - c) Poema simfònic.
  - d) Simfonia clàssica.

8.
  - a) Rumba-*ska* catalana.
  - b) *Country-pop*.
  - c) Música urbana, *pop-reggaeton*.
  - d) *Hip-hoping* fusió.

9. a) *Mezzosoprano* wagneriana.

b) Veu blanca.

c) Soprano.

d) Contratenor.

10. a) Barroc.

b) Fusió electrònica.

c) Romanticisme.

d) Classicisme.

Exercici 2

[4 punts en total]

Aquest exercici consisteix en l'audició d'una peça musical que escoltareu dues vegades. Després d'un interval de quatre minuts, la tornareu a escoltar per tercer cop.

A) Anàlisi formal i estructural

[3 punts: 0,6 punts per cada qüestió; es descomptaran 0,1 punts per cada resposta incorrecta. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Abans d'escoltar la peça, llegiu atentament les preguntes que trobareu després del text de la cançó. Mentre l'escolteu, seguiu el text en anglès, del qual teniu una traducció al català. Una vegada feta l'audició, trieu la resposta correcta per a cada qüestió.

[Text de la cançó]

In Penny Lane there is a barber showing photographs
Of every head he's had the pleasure to know.
And all the people that come and go
Stop and say hello.

On the corner is a banker with a motorcar,
The little children laugh at him behind his back.
And the banker never wears a mac
In the pouring rain, very strange.

Penny Lane is in my ears and in my eyes,
There beneath the blue suburban skies
I sit, and meanwhile back.

In Penny Lane there is a fireman with an hourglass
And in his pocket is a portrait of the Queen.
He likes to keep his fire engine clean,
It's a clean machine.

Penny Lane is in my ears and in my eyes,
A four of fish and finger pies
In summer, meanwhile back.

Behind the shelter in the middle of the roundabout
The pretty nurse is selling poppies from a tray.
And though she feels as if she's in a play
She is anyway.

In Penny Lane, the barber shaves another customer,
We see the banker sitting waiting for a trim
And then the fireman rushes in
From the pouring rain, very strange.

Penny Lane is in my ears and in my eyes,
There beneath the blue suburban skies
I sit, and meanwhile back.

Penny Lane is in my ears and in my eyes,
There beneath the blue suburban skies...
Penny Lane!

[Traducció al català]

A Penny Lane hi ha un barber que ensenya fotografies
de cada cap que ha tingut el plaer de conèixer.
I la gent que va i ve
s'atura i saluda.

A la cantonada hi ha un banquer amb un cotxe,
els nens petits es riuen d'ell a la seva esquena.
I el banquer mai no fa servir impermeable
sota la pluja torrencial, és molt estrany.

Penny Lane és a les meves orelles i als meus ulls,
allí, sota el cel blau dels afores,
m'assec, mentre torno al tema.

A Penny Lane hi ha un bomber amb un rellotge de sorra
i a la butxaca té un foto de la reina.
Li agrada tenir net el seu camió de bombers,
és una màquina neta.

Penny Lane és a les meves orelles i als meus ulls,
quatre de peix i pastís de dits
a l'estiu, mentre torno al tema.

Rere el refugi, al mig de la rotonda,
una bonica infermera ven roselles d'una safata.
I tot i sentir-se com en una obra de teatre,
no hi ha dubte que ho fa.

A Penny Lane el barber afaita un altre client,
veiem el banquer assegut esperant que li tallin els cabells,
i llavors el bomber entra corrents,
fugint de la pluja torrencial, és molt estrany.

Penny Lane és a les meves orelles i als meus ulls,
allí, sota el cel blau dels afores
m'assec, mentre torno al tema.

Penny Lane és a les meves orelles i als meus ulls,
allí, sota el cel blau dels afores...
Penny Lane!

1. L'estructura de la cançó es correspon a grans trets amb l'esquema
  - a) A-B / A-B / solo instrumental / A-B.
  - b) A / B / A / solo instrumental (B) / A / B / A.
  - c) A / B / solo instrumental / A / B.
  - d) A-A / B / A / solo instrumental (A) / B / A-A / B-B.

2. El compàs de l'obra que heu escoltat es correspon amb un de tipus
  - a) ternari.
  - b) binari compost.
  - c) quaternari.
  - d) binari, i ternari en les seccions instrumentals.

3. A la secció del solo instrumental destaca un instrument que també tanca la peça i que és
  - a) un saxo.
  - b) una trompeta *piccolo*.
  - c) un sintetitzador equalitzat.
  - d) una flauta i una trompeta.

4. La melodia d'aquesta cançó presenta sempre el mateix esquema rítmic?
  - a) No. Comparant les estrofes (A), que tenen un text de quatre versos, amb la tornada (B), que té un text de tres versos, el ritme de la melodia canvia de patró.
  - b) No. La primera part és molt canviant i irregular, mentre que la segona és més lenta.
  - c) Sí, sempre fa servir el mateix ritme, tant a les estrofes (A) com a la tornada (B).
  - d) No, però l'única cosa que canvia és el *tempo* i la instrumentació que acompanya cada part.

5. Aquesta cançó, com moltes del gènere *pop*, presenta el text i la música corresponent dividits en estrofes (A) i en la tornada (B). Hi ha alguna diferència pel que fa a la melodia i la tonalitat entre les estrofes (A) i la tornada (B)?
  - a) No n'hi ha cap, estrofes i tornada estan en la mateixa tonalitat i en la mateixa altura.
  - b) Sí, les estrofes (A) són més agudes, mentre que la tornada (B) és més greu.
  - c) No, perquè les estrofes (A) i la tornada (B) es troben en un compàs diferent.
  - d) Sí, la tornada (B) és més aguda i canvia la tonalitat de Si M sobre la qual s'harmonitzen les estrofes.

B) Anàlisi estilística i contextual

[1 punt]

Redacteu un comentari breu sobre la peça que heu escoltat. N'heu d'esmentar el gènere, l'estil i el corrent estètic al qual pertany, el títol i el compositor. Situeu la peça en l'època de la seva creació, expliqueu-ne la significació i importància, i esmenteu algunes característiques del context cultural en què s'emmarca.

Exercici 3

[2 punts: 1 punt per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

La música té la capacitat de commoure profundament la nostra ment; i en altres ocasions pot calmar-nos o també tenir l'efecte contrari. El musicòleg i filòsof Julius Portnoy va trobar que la música pot canviar les taxes metabòliques¹ i augmentar o disminuir la pressió arterial, els nivells d'energia i la digestió, de manera positiva o negativa, tot segons el tipus de música.

La nostra capacitat per a percebre música es manifesta en una edat molt primerenca. Fins i tot els nounats reaccionen a estímuls musicals, i amb un mes, el nadó ja pot discriminar tons de diferents freqüències. Amb sis mesos ja es parla d'una *musicalitat* desenvolupada. I quan tenen tres o quatre anys, els nens comencen a reproduir la música de la cultura en la qual es troben immersos. Ara bé, una comprensió plena de l'harmonia es desenvolupa com a molt d'hora a l'edat de dotze anys.

La música és un mitjà de comunicació com ho és el llenguatge. Igual que en el llenguatge, en què les diferents característiques (semàntica, noms d'instruments, de fruits i d'animals, prosòdia, identificació de fonemes, etc.) estan localitzades en diferents parts del cervell, amb la música passa el mateix, és a dir, que, per exemple, la melodia i els tons es localitzen preferentment en l'hemisferi dret. Per això, en operacions quirúrgiques, on una part del lòbul temporal dret va haver de ser extirpat per evitar atacs epilèptics intractables amb medicació, el pacient va tenir problemes amb la percepció de la melodia, mentre que en operacions similars amb extirpació de les mateixes regions del lòbul temporal esquerre, aquest problema no va aparèixer. L'anàlisi harmònica sembla que també és una funció de les regions auditives de l'hemisferi dret. Curiosament, els músics professionals utilitzen més en la percepció de les melodies l'hemisferi esquerre, i s'ha comprovat que amb l'entrenament en música, la dominància cerebral per a la percepció de la melodia es desplaça de l'hemisferi dret a l'hemisferi esquerre.

L'hemisferi esquerre és alhora més apropiat per a la percepció del ritme. Això indica que la percepció de l'harmonia i la percepció del ritme utilitzen àrees diferents del cervell. Els músics saben molt bé que hi ha persones que tenen una capacitat de percepció harmònica brillant, però estan poc dotades per a la percepció del ritme i viceversa.

L'anàlisi amb tècniques modernes d'imatge cerebral ha mostrat que el substrat neurològic del llenguatge i el de la música se sobreposen. Les estructures del sistema emocional o límbic que processen les emocions a l'hemisferi dret s'activen quan subjectes voluntaris s'imaginen la música. L'hemisferi dret també és més sensible per a l'harmonia.

Utilitzant un test d'entrenament per a piano consistent en exercicis per als cinc dits s'ha pogut mostrar que l'escorça motora mostra canvis amb minuts de pràctica. I mesurant el flux sanguini regional en diferents parts del cervell es va observar un augment de l'activitat als ganglis basals² i al cerebel, així com en diverses parts de l'escorça cerebral, i no només amb l'exercici físic, sinó també amb la pràctica mental d'aquests exercicis.

Això significa que el cervell és plàstic i canvia amb l'activitat de l'organisme. Com a exemple es pot fer referència al fet que l'àrea que ocupa la mà esquerra a l'escorça motora del cervell dels violonistes és més gran que la de les persones que no toquen cap instrument.

També se sap que en músics professionals amb oïda absoluta s'ha pogut constatar que tenen un pla temporal més gran que el de persones que no tenen oïda absoluta. El pla temporal és una regió del lòbul temporal que és important per a la comprensió del llenguatge.

Tots aquests fets no fan res més que corroborar l'opinió que el nostre cervell emocional és molt més important, no només per a la nostra pròpia supervivència, sinó també per a aquestes funcions inconscients de la creativitat. Ara sabem el que hauríem d'haver intuït fa temps simplement observant l'evolució del cervell: que les emocions són la base fins i tot del nostre pensament racional.

Traducció i adaptació fetes a partir del text de

Francisco José RUBIA VILA. «Bases neurobiológicas de la música».

Anales de la Real Academia Nacional de Medicina de España, núm. 135/2 (2018), p. 34-39

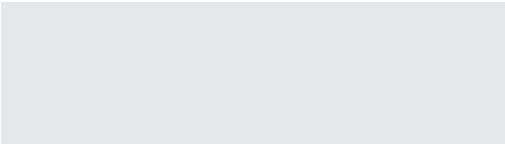
1. Quantitat d'energia que necessita l'organisme per a dur a terme les funcions bàsiques.
2. Massa de substància grisa situada dins de cada hemisferi cerebral.

--	--

--	--

Etiqueta de l'estudiant

Institut
d'Estudis
Catalans